

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus Philosophico-Theologicus

Posewitz, Johann Heinrich

Quedlinburgi, 1660

Caput X.

[urn:nbn:de:bsz:31-128962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-128962)

Non omnis differentia facit aliud.

OBJECTIO.

IN divinis personæ differunt personalitatibus, at differentiæ personales omninò faciunt alium, & alium, sic alius est Pater, alius est Filius, alius est Sp. S. *Resp.* 1. Non dicitur in *regulâ* quod nulla differentia faciat aliud, sed non omnis, v. g. accidentales quæ non attingunt subjeetorum suorum substantiam. 2. Distinguendum est inter esse *Aliud* & esse *Alium*. Illud aliam naturam. Hoc personam aliam indicat. Unde *Augustinus in lib. de fid. c. 3.* ait: *Una est Patris, & Filii, & Sp. S. essentia, in qua non est aliud Pater, aliud Filius, & aliud Sp. S. quamvis personaliter sit alius Pater, alius Filius, alius Spiritus S.*

CAPUT X.

DE DEFINITIONE.

REG. I.

Definitio constet ex notioribus & prioribus

(naturâ.)

REGULA II.

Definitio nem licet ponere loco definiti, (quando solum res ipsa attenditur, nisi jam tam definitum, vel aliqua pars fuerit posita vel explicitè vel implicitè, & in eadem orationis parte.)

REGULA III.

Definitum (totum) non debet ingredi definitionem (vel expressè, vel consecutivè.)

REGULA IV.

in definitione (perfectâ) ponatur genus proximum (vel intermedie differentie addantur.)

REGULA V.

Unius rei (ut est una) unica est definitio (proprie dicta.)

REGU.

DE DEFINITIONE.

61

REGULA VI.

Definitio (Essentialis, materialiter sumpta) debet reciprocari cum aefinitio (etiam materialiter sumto.)

REGULA VII.

Definitio (entis positivi, essentialis,) non debet esse negativa.

OBJECTIO 1.

Definitio DEI tota ferè negativa est. *Resp.* 1. Definitio DEI non est definitio sed descriptio, 2. *Pererius lib. 5. de mas. & provat. cap. 11.* ait. Definitiones negativas tolerari debere in duobus rerum generibus. 1. In rebus imperfectissimis, qualis est materia prima. 2. In rebus perfectissimis, cujusmodi est DEUS.

OBJECTIO 2. 1. *Joh. 3.* legitur talis definitio peccati: *ἡ ἀμαρτία. ἢ ἡ ἀνομία* hoc est peccatum est aberratio à lege. At hæc definitio negativa est. *Resp.* Peccatum non est ens positivum sed privativum. *Dicitur:* Docent tamen Theologi quidam, peccatum esse positivum. *Resp.* Fatetur *Excellentissimus Dn. B. Stablius in discursu suo ad Tabellas Met.* obscurum esse quid hic Theologi per vocabulum *Positivi* intelligant. *B. Meisnerus* per illud nihil aliud videtur intelligere quam privationem. Ita enim in *Antropologia sua Dec. 1.* In quæstione: *An omne malum sit Ens merè privativum?* ait: *Corruptionem & depravationem* (scilicet privationem perfectionum) naturæ, à seipsoes *justitia originalis distinctam, termino* (Positivi scilicet) *positiva qualitatis unice notatam volumus.*

REGULA VIII.

Omnis definitio (entis per se) constat ex genere & differentiâ.

REGULA IX.

In definitione (inter genus & differentiam) non debet esse usus conjunctionis copulativa, & disjunctiva (nisi differentia specifica sit ignota.)

H 3

REGU-

REGULA X

De quocunque affirmatur vel negatur definitio (materialiter sumpta, essentialis) de eo etiam affirmatur vel negatur definitum.

OBJECTIO.

Calviniani negant placentulas orbiculares s. *Hosias*, quibus in Sacrae Coenae administratione utimur, esse verum panem, cum tamen illis verè competat definitio panis. Nam Panis describi potest, quod sit Alimentum, constans ex farina & aqua ita inter se commixtis, ut crassiori humore absorto consistant, atque masticari & in corporis nutritionem cedere queant. At hæc descriptio competit etiam *Hosio* nostris. Quod autem dicunt, *Hosias* non esse alimentum sed ad nutriendum & alendum planè inutiles sicut sæpè & passim calumnioso ore ita elaminant: *Ich der Hostien wie viel du wilt, sie werden dich nicht sättigen oder nehren. Item: Die Hostien sind so gar Brodlos / daß ein jeder zur Sättigung / wol einen Schub-Karren voll haben müste.* Illud falsissimum est, nam actu non nutrire sensibilter, & sedare famem *Hosias* concedo, sed hoc ipsis est per accidens & exinde absurdè colligitur, illas non esse verum alimentum nam nec panis vulgaris in tam exiguâ quantitate sumtus nutrit, qui tamen Calvinianis ad alendum inutilis non dicitur. In majori autem & justâ quantitate sumtas *Hosias* ad alendum quoque inutiles esse nego, & si fidem aliis dare nolunt, faciant, periculum & experientia ipsos in ruborem dabit. Quia ergò *Hosia* verè competit definitio Panis quib⁹ tamen definitum negant cōpetere, in aprico est, ex mente ipsorum regulam nostram vacillare, Resp. Regula nostra nō fallit, fallitur autē Calviniani & error ipsorū ex nostrâ regula dextre refutari potest, quia impossibile est definitionem alicui verè competere, ita, ut ei nullo modo cōpetat definitum.

REGULA XI.

Quicquid affirmatur vel negatur de definitione (materialiter sumpta) illud affirmatur vel negatur etiam de definito, & contrâ.

CAPUT